

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE R.K. KERKFABRIEK.

2695. N.B. De Kerkfabrieken hebben ongeveer dezelfde lotgeval-
len ondergaan als de armbesturen, met dit essentiële
verschil dat ze echter nooit gemeentelijke instellingen
werden zoals de armbesturen.

2696-2701. De goederen der kerkfabrieken werden bij de wet
van 2 November 1789 geconfisqueerd "pour le salut public".
Deze wet is "in België" wel van kracht verklaard en ten
uitvoer gelegd, maar ze werd nooit gepubliceerd.

2696. Bovendien werden bij decreet van 5 November 1790
"de fabrieksgoederen" de fondsen en stichtingen der pa-
rochieskerken van de algemene verkoop als nationale do-
meinen uitgezonderd.

2697. In feite werden echter alle kroondomeinen, sapanages
en geestelijke goederen bij decreet van 17 Maart 1798
geconfisqueerd. Toch heeft men zich altijd afgevraagd
of nu de kerke-goederen werkelijk nationaal eigendom
geworden waren zonder dat de betreffende wet hier te
lande was afgekondigd.

2698. Bij het concordaat door Napoleon met den H. Stoel
gesloten werden de kerkfabrieken hersteld, welke voor-
taan belast werden met het onderhoud der kerken en de
administratie der almoezen. Deze wet ging echter te
stroef en was niet aangepast bij de oude gewoonten.

2699. Een nieuwe wet van 7 thermidor an XI (26 Juli 1803)
bepaalde dat de nog niet vervreemde goederen en renten
zouden worden terugggegeven aan hare bestemming en voor-
taan, zoals de gemeente-goederen zouden worden geadminis-
treerd en wel door 3 kerkmeesters (marguilliers) die door
den préfet benoemd werden. De pastoor of plaatsvervan-
ger had in dit bestuur slechts een raadgevende stem.
De kerkmeesters benoemden een penningmeester die even-
als de gemeente-ontvanger rekening en verantwoording
moest afleggen.

2700. Nogmaals werd de questie opnieuw definitief en uni-
form geregeld en werden de bevoegdheden nader omschre-
ven bij decreet van 30 December 1809. De kerkfabrieken
werden wel publieke instellingen doch tevens stonden
ze onafhankelijk t.o.v. de gemeente. De gemeente was
in zoverre met de kerkfabriek verbonden dat ze moest
opkomen voor het te kort aan inkomsten en voorzien in
de grote reparatie's der kerkgebouwen en onderdak ver-
schaffen moest aan de kerkelijke bedienaren.

2701. In 1820 was het vraagstuk echter nog hangende over
de eigendom der goederen. Het Hof te Brussel had zich
aanvankelijk uitgesproken voor de nationalisatie der
kerkegoederen, maar op 25 Maart 1819 besloot het dat
dese bezittingen nooit met het domein verenigd waren
geweest. Op 26 Juli 1822 besloot echter toch het gou-
vernement ten gunste van de schatkist van de Staat.

2702-2703. Bij art. 6 van de wet van 26 Juni 1876 werd het de-
creet van 30 December 1809 te niet gedaan.

Wie meer wil wren over de geschiedenis en het or-
ganisme van de kerkfabrieken raadplege het werk van G.
Delcour "Traité de l'administration des Fabriques d'E-
glises".